

si autem omnem substantiam diuidere velit, hoc etiam ipsi liberum erit, dummodo suam personam inter illos connumeret, & tantumdem sibi retineat, quantum vni ex prolibus equaliter institutus relinquit. Vnde si quinquē millia aureorum in bonis habeat, & quatuor sint proles, siue liberi, mille aureos pro sua persona deducet. Quod si autem post ingressum monasterij, antequam de bonis suis disponat, moriatur: legitimam portionem reportabunt filij: reliquū monasterio adducitur, per textum expressum in Authentica. si qua mulier. C. de sacrosanctis Eccles. ibique gloss. Bartol. Bald. Iaf. Gilchenius, & Doctores communiter notant. At quid statendum, si ingressus liberos non habeat, sed parentes: equid inter eos testari poterit? Et illum etiam inter parentes, (repudiata Azonis opin. contraria) testari posse, nō sine ratione affirmat Iacob. Butrigar. Odofred. Salicet. num. 9. & Bartol. num. 19. in dicta Authentica si qua mulier. C. eodem. Tum quia eadem est ratio æquitas in patre, quæ in filio; cum vicissim ei hereditas debita sit, saltem ordine turbato, licet non ex voto: & proinde ita patri datur quærela, sicut filio. l. pater filium 14. & l. sequent. in princip. ff. de inoffic. testament. Vnde quæmadmodum legitima filiorum suum augmentum recipi: ita & in partibus quadrans in trientem est commutatus. Nouell. 18. cap. 1. & latius probauimus in §. vltim. nu. 19. & seqq. Institut. de inoffic. testam. Tum quia parentes in legitima superant pauperes, & captiuos, per textum indistinctè loquentem in Authentica presbyteros, & diaconos. C. de Episcopis, & Clericis. Sed pauperes, & captiuos superant monasterium, & in Authent. nisi rogati. C. ad S. C. Trebell. Ergo & parentes in legitima monasterio superare debent. Tum quia ingressus dicitur sua cōferre monasterio iure donationis, teste Bartolo. Atqui parentes possunt

9 Quo ad secundum vero, an professus & possit testamentum antea conditum reuocare, idem est dicendum, vt scilicet, in quibus casibus professus potest testari, in illis etiam

vsque ad legitimam, donationem in officiofam reuocare, l. si filius 4. C. de offic. donat. Ergo dicendum est, quod si ius etiam testando eis aliquid relinquere possit.

24 Huic sententia non obstat, quod monasterium habeatur loco filij. Nouell. 123. c. 37. d. Auth. nisi rogati. C. ad S. C. Trebellian. cap. in presentia 8. de probationibus. Filium autem excludere parentes certum sit, Auth. in successione. C. de suis, & legit. liber. Nam respondetur, monasterium non haberi loco filij, nisi in casibus iure expressis, vt notat Imol. & Are. in l. si ita quis, §. 1. §. is, cui. ff. de le. 2. Panormitanus, & alij in dicto cap. in presentia 8. de probationibus. Sed nullibi in iure reperitur expressum, quod monasterium habeatur loco filij ad exclusionem parentum. Præterea nec fictus filius monasterium dici potest. Si enim monasterium esset filius: sequeretur, quod monasterium tot censeretur habere patres, quot monachi in monasterio repererunt. At consequens est falsum. Ergo & antecedens. Falsitas consequens inde relucet, quod fictio saltem in genere imitari debet naturam, §. minorem 4. institut. de adoptionibus. Sed secundum naturam etiam in genere impossibile est, quem habere plures patres naturales, leg. filium 6. ff. de his, qui sui, vel alieni iuris sunt. Ergo nec per fictionem illud induci potest. Verum vide Thadæum Pisonem, copiosius illud enodantem dicto lib. 1. var. resol. cap. 8. num. 6. Harpre.

h. An professus possit testamentum antea conditum reuocare.] 27 Monachum post factam professionem, neque mutare, neque reuocare posse testamentum ab eo ante professionem factum, nisi inter liberos testetur, concludunt vitra Clarum nostrum, Didac. Couarr. in c. 1. nu. 9. in fin. Grass. in d. §. testamentum, q. 34. nu. 8. in fin. eodq; referens Pifod. c. 8. nu. vlt. Harpre.

QVÆSTIO XXIX. SVMMARIA. Ex Claro.

- 1 Monachus, vel Religiosus an possit capere ex testamento.
- 2 Duo esse genera mendicantium.
- 3 Fratres minores incapaces esse relictorum ex testamento.

ADDITIONES.

a **A** N scilicet monachi, vel religiosi possint capere ex testamento.] Addendum hoc loco, quod Monachus, & Religiosus proprie ille dicitur, qui tria vota proficitur: nempe votum castitatis, pauperatis, & obedientiæ, cum ad monasterium 6. de statu monach. Et etas, quæ ad proficendum istæ hæc tria vota requiritur, olim erat annorum 14. in masculo, & 12. in femina. c. significatum 11. & capitulum vitum 12. de regularibus, can. puella 20. q. 2. c. 1. de regularibus in 6. hodie verò est annorum 16. completorum, ex Concil. Trident. sess. 25. c. 14. Harpre. b Distinguedum est inter mendicantes, & alios religiosos.] Hic addendum, 2 quod hodie ex dict. Cōc.

QVÆSTIO XXIX.

R Estat nūc explicandum capitulum questionis, an scilicet Monachi, vel Religiosi possint capere ex testamento, & in hoc distinguendum inter mendicantes, & alios Religiosos, quorum Monasterijs permissum est possidere bona immobilia. Et quo ad mendicantes, fac regulam, quod ipsi non possunt ex testamento capere bona immobilia; & in hoc omnes conueniunt.

2 Debet tamen scire, quod duo sunt genera mendicantium. Alij enim sunt mendicantes ex Regulari alij ex suis cōstitutionibus. Mendicantes ex regula sunt Fratres Minores primi Ordinis illis enim B. Franciscus expressè

in eorum institutione, & regula prohibuit, ne quid proprij prorsus haberent, neque quid immobile possiderent in communi. Alij verò sunt mendicantes non ex regula, sed ex suis cōstitutionibus. Et quod Fratres, seu Religiosi, non solū ex regula, sed etiam ex suis cōstitutionibus iudicentur mendicantes, tenuit Cald. consil. 17. sub tit. de Regularibus. Et est communis opinio, Dec. in cap. ad nostram, nu. 11. de appellat. Et de istis potest poni exemplum in Fratribus Prædicatoribus. Illi enim licet ex eorum regula non sunt mendicantes (nam militat sub regula B. Augustini, qua permittit possidere immobilia in cōmuni) dicuntur tamen mendicantes, quia ex eorū cōstitutione, id eis est prohibitum. Ita tenet Bald. in d. c. ad nostram, & est com. opin. vt attestatur Bertran. conf. 206. nu. 3. lib. 3. in 2. parte. Et quod Prædicatores non dicantur incapaces bonorum immobilium ex eorū regula, sed ex suis cōstitutionibus, dicit communiter teneri Bertran. conf. 152. nu. 2. lib. 1. in 2. parte, qui etiam consil. 112. nu. 3. in 2. part. attestatur hanc esse magis communem opinionem. Hoc

c **F**ratres Minores.] Quid si ipsorum minorū Ecclesiæ & contentus, nō autem ipsi fratres minores institutione, vel legato honorentur? Bart. credit institutionem, & legatum valere, in l. ciuitibus, de leg. 1. in l. seruos de alimen. & cib. leg. Dec. conf. 299. num. 12. Abb. conf. 63. vol. 2. contrarium idem Bart. defendit l. 1. C. de conduct. & product. Bald. consil. 438. & consil. 479. vol. 2. Decret. tit. de his qui nō habent test. fact. caut. 1. 1. Sed de tota hac quæst. vide latius Gabr. tit. de hæc. instit. concl. 1. & tit. de leg. conclus. 1. Gouean.

Fratres minores nullo modo possunt capere ex testamento.] Quatenus Fratres minores, & prædicatores, & alij religiosi nō mendicantes sint capaces hereditatum tam ex testamento, quam ab intestato, post Clarum nostrum hic Michaellem Grassium lib. 1. recept.

3 **H**oc præmissis, dic, quod Fratres Minores nullo modo possunt capere ex testamento, neque in proprio, neque in communi: vt est tex. expressus in c. exijt. de verb. signif. in 6. & in Clem. exini. de verb. signif. Fratres autem Prædicatores, & alij mendicantes, exceptis Minoribus, possunt capere ex testamento, etiam bona immobilia, non tamen vt ea retineant, neque in proprio, neque in communi, sed vt vendant, & eorum pretium in suas necessitates conuertant. Ita dicit gloss. notab. quæ semper ad hoc propositum solet allegari, in cap. 1. in verbo, Domum, de religio. domibus in 6. Et dicit Calder. conf. 46. sub tit. de testam. quod hanc conclusionem tenent omnes Scribentes Hanc etiam esse communem opin. attestatur Alex. conf. 88. num. 1. lib. 2. Dec. conf. 59. post nu. 3. & 4. in c. presentia, nu. 69.

de probat. Et licet aliqui ex præallegatis Doctores loquantur de bonis eius, qui ingreditur religionem, de quo etiam dixi supra, hoc eod. lib. §. Idem etiam, & forte plus dicendum est in bonis legatis: prout loquitur gloss. in d. c. 1. & multi ex DD. supra allegatis. Non enim dicuntur accipere immobilia, ex quo statim illa vendere intendunt, & pretium in suas necessitates conuertere. Caue tamen, ne decipiaris, quia licet antiquitus per constitutionem capituli generalissimi fratrum Prædicatorum cautum fuerit, ne proprium quid immobile possiderent: tamen postea per contrariam constitutionem alterius capituli generalissimi illa prima constitutio fuit reuocata: & sic hodie sunt capaces bonorum immobilium in communi, prout sunt alij non mendicantes. Et de hoc etiam extat amplum priuilegium eius concessum a Sixto Papa, eius nominis IV. & ita indifferenter obseruatur.

4 Quo vero ad alios religiosos non Mendicantes, quibus permissum est possidere bona immobilia in communi, dicendum est, quod proculdubio possunt capere ex testamento, non tamen vt sibi acquirant, sed monasterio: & in hoc nemo discrepat.

QVÆSTIO XXX. SVMMARIA. Ex Claro.

- 1 Monacho hære de instituto an deferatur hæreditas monasterio Ex Additionibus. (ipso iure.)
- 1 Si monachus hæres sit institutus, eique substitutus a testatore datus: an substitutus, si monachus repudiauerit delatam sibi hæreditatem, monasterio sit præferendus.
- 2 Monasterium quatenus per monachum acquirat.
- 3 Ius adeundi semper personæ institutæ adhaeret.
- 4 Monachus nil proprij habet, vt & seruus.
- 5 Quæ species voluntatis sit penes seruum.
- 6 Facti quæ sunt, in alium transire non possunt.

ADDITIONES.

I N monacho instituto repudiante, monasterium præferatur substituto.] eo casu, quo monachus hæres institutus repudiat delatam sibi hæreditatem, substitutum monasterio præferri, in puncto istius verius ego (non attempta opinione contraria, communissime recepta, cuius auctores, & defensores plures citat, probatque Ioannes Dauth. ad l. 1. n. 128. & seqq. ff. de vulg. & pupill. substitut.) putauerim. Licet enim monasterium omne, quod acquirat, per monachum acquirat, leg. Deo nobis 56. §. huius autem 2. Cod. de episc. & cleric. id tamen, factò & additione monachi intercedente, intelligendū est. leg. ei, qui. 13. ff. de cōditionibus institut. præferim cum additio in omnibus (exceptis suis, & necessarijs) hæredibus necessaria reputeret. Nemo quippe ex eo, quod hæres institutus sit, locupletior perhibetur, nisi ipsa additio accesserit, leg. pretia rerum 63. in princ. ver. sed nec hæredē. ff. ad leg. Falcid. Et sane nihil absurdius est, quam vt is, qui in aliena est potestate, aut faciliore, aut alio modo, alium quempiam hæredē faciat, quā quo ipse hæres esse posset, si sui iuris esset. Iam vero exploratum est, monachum, si sui iuris sit, aliter hæredem esse non posse, quam ad eund. l. is, qui hæres.

13. de acquir. vel omit. hæred. l. cum proponas; C. de hæredib. institut. Adde, quod ius adeundi semper personæ institutæ ita adhaereat, vt nullo modo ab ea auelli possit, argum. d. l. is, qui hæres 13. & l. is potest 28. ff. de acquir. vel omit. hæred. l. potuit §. C. de iur. delib. Eius siquidem est adire hæreditatem, cui illa delata est. l. delata 151. vbi Goëddæus. ff. de ver. significat.

Neque obstat huic sententiæ can. non dicatis 11. caus. 12. q. 1. & cap. si religiosus 27. de electione, & electi potest. Vbi expressum est, monachum nihil proprij habet, & quæcunque acquirat, in potestate est constitutus, acquirat, initio, & §. item vobis acquiratur 3. Instit. per quas pers. cuique acquir. l. etiam inuitis 32. de acquirend. rer. domin. neque etiam vllam voluntatem habere censetur, arg. l. velle 4. de reg. iur. Tametsi interim num negatur, penes seruum eam voluntatis speciem esse, quæ in mero